

Sygn. akt I UZ 19/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania D. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.

o rekompensatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 12 stycznia 2022 r.,

zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 kwietnia 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z 29 kwietnia 2021 r. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawczynie D. M. wniesioną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 27 sierpnia 2020 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 17 stycznia 2017 r. w sprawie o rekompensatę.

Wnioskodawczynie wniosła skargę kasacyjną od powyższego wyroku, określając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 23.906 zł.

Zarządzeniem z 23 października 2020 r. wezwano skarżącą do wskazania sposobu wyliczenia podanej wartości przedmiotu zaskarżenia. W odpowiedzi na to wezwanie skarżąca w piśmie z 11 stycznia 2021 r. podała, że wartość przedmiotu zaskarżenia została obliczona jako różnica między wysokością świadczenia

emerytalnego obecnie przysługującego wnioskodawczyni, a wartością tego świadczenia z uwzględnieniem pracy w warunkach szczególnych. Nie podano jednakże kwot, od których ustalono wysokość świadczenia z rekompensatą, ani okresu, za jaki wyliczono różnicę w wysokości emerytury.

W celu sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia, Sąd Apelacyjny zwrócił się do organu rentowego o wyliczenie różnicy między wysokością emerytury pobieranej przez wnioskodawczynię bez rekompensaty, a wysokością emerytury z uwzględnieniem rekompensaty, za okres 12 miesięcy biegnących od daty złożenia wniosku, z podaniem sposobu wyliczenia różnicy w wysokości tych świadczeń. W piśmie z 18 marca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przedstawił sposób wyliczenia wysokości emerytury z rekompensatą od 30 marca 2016 r. (tj. od osiągnięcia przez skarżącą wieku emerytalnego), która wyniosła 2.3474,97 zł oraz różnicę pomiędzy tą hipotetyczną wysokością emerytury z rekompensatą, a wysokością emerytury bez rekompensaty, za okres 12 miesięcy. Różnica ta odpowiadała kwocie 5.826,13 zł. Skarżąca zakwestionowała wyliczenie organu rentowego, jednakże nie podała żadnych konkretnych zarzutów co do sposobu owego wyliczenia przedstawionego w piśmie Zakładu z 18 marca 2021 r., wskazując jedynie, że wartość ta powinna być ustalona od daty złożenia skargi kasacyjnej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, niniejsza sprawa dotyczyła prawa majątkowego, gdyż jej przedmiotem było uzyskanie rekompensaty stanowiącej dodatek do kapitału początkowego. Wartość przedmiotu zaskarżenia w takiej sprawie stanowi różnica między świadczeniem pobieranym, a świadczeniem, którego skarżąca żądała (emerytury z rekompensatą), przy zsumowaniu tych wartości za jeden rok (art. 22 k.p.c.). Tak wyliczona wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie została określona na kwotę 5.826,13 zł. Ponieważ wartość ta okazała się niższa niż dziesięć tysięcy złotych, zatem zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna była niedopuszczalna i na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżąca podniosła zarzut naruszenia: (-) art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ przedmiotowa sprawa jest sprawą o przyznanie

emerytury, a tym samym nie dotyczy jej ustawowy próg 10.000 zł i (-) art. 398⁶ § 2 k.p.c., przez odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, w sytuacji gdy skarżąca zgłosiła zarzuty do wyliczenia przedstawionego przez organ rentowy, na które to zarzuty nie otrzymała odpowiedzi.

W związku z powyższym żalącą się wniosła o uchylenie przedmiotowego postanowienia i zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 381 k.p.c. domagała się także dopuszczenia dowodu z: a) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 23 marca 2016 r., na fakt wysokości kapitału początkowego i błędnego wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych; b) decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 18 lipca 2016 r., na fakt wysokości kapitału początkowego i błędnego wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu zażalenia podniosła, że przedmiotowa sprawa jest sprawą, o której stanowi art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c. i jako taka jest zwolniona z ustawowego progu wartości przedmiotu zaskarżenia. Odrzucenie skargi było zaś co najmniej przedwczesne, a to ze względu na brak odniesienia się organu rentowego do zarzutów skarżącej zgłoszonych w piśmie z 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Analizę trafności zaskarżonego postanowienia wypada rozpocząć od przypomnienia, że zgodnie z treścią art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Już w poprzednio obowiązującym stanie prawnym określający wówczas dopuszczalność kasacji art. 392¹ § 1 k.p.c., zawierający w zdaniu drugim regulację tożsamą z cytowanym wyżej art. 398² § 1 k.p.c., a w zdaniu pierwszym różniący się od niego tylko wartością przedmiotu zaskarżenia, był wielokrotnie przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego. Wprawdzie w postanowieniu Sądu Najwyższego z 28 listopada 2001 r., II UZ 82/01 (OSNP 2003 nr 19, poz. 474) wyrażono pogląd, zgodnie z którym w sprawie o przyznanie emerytury kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, chociażby zaskarżono wyłącznie wysokość przyznanego świadczenia. Jednakże w postanowieniu z 17 stycznia 2001 r., II UZ 145/00 (OSNAPiUS 2002 nr 19, poz. 474) Sąd Najwyższy zawarł bardziej ogólne stwierdzenie, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, poza sprawami o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, dopuszczalność kasacji zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 392¹ k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, Dz.U. Nr 48, poz. 554). Analogiczne stanowisko Sąd Najwyższy zajął również w postanowieniu z 23 marca 2001 r., II UKN 706/00 (OSNAPiUS 2002 nr 24, poz. 609), wskazując tam, że na podstawie art. 392¹ k.p.c. tylko w sprawach o przyznanie i wstrzymanie emerytury lub renty oraz objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, w pozostałych sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kasacja nie przysługuje, jeżeli wartość ta, ustalona stosownie do art. 22 k.p.c., jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. W postanowieniu z 25 maja 2001 r., II UZ 30/01 (OSNP 2003 nr 6, poz. 161) Sąd Najwyższy wyjaśnił natomiast, że sprawa o podwyższenie (przeliczenie podstawy wymiaru) emerytury nie jest sprawą o przyznanie lub wstrzymanie prawa do emerytury, w której kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 392¹ § 1 zdanie drugie k.p.c.). Taki sam kierunek wykładni art. 392¹ k.p.c. został zaprezentowany w kolejnych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. postanowienia: z 13 marca 2001 r., II UZ 13/01, OSNP 2003 nr 2, poz. 47; z 13 marca 2001 r., II UZ 15/01, OSNP 2003 nr 2, poz. 49; z 28

listopada 2001 r., II UZ 80/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 449; czy też z 10 kwietnia 2002 r., II UZ 31/02, LEX nr 54791). Zachował on aktualność również w obecnym stanie prawnym, czego przykładem może być postanowienie z 13 stycznia 2006 r., I UZ 47/05 (OSNP 2007 nr 3-4, poz. 56), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli prawo do emerytury nie jest kwestionowane w postępowaniu sądowym, w którym chodzi o wysokość tego świadczenia, to o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia określona w art. 398² § 1 k.p.c. oraz postanowienie z 6 listopada 2008 r., II UZ 48/08 (LEX nr 686064), zgodnie z którym jeśli przedmiotem sporu nie jest prawo do emerytury lub renty, lecz jedynie jego wysokość, to dopuszczalność zaskarżenia wyroku sądu drugiej instancji uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia obliczonej w oparciu o przepis art. 22 k.p.c. i stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego przez organ rentowy, a wysokością świadczenia żądanego przez ubezpieczonego w skali jednego roku (por. także postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 stycznia 2009 r., II UZ 58/08, LEX nr 784203; z 5 lutego 2009 r., II UZ 61/08, LEX nr 746175; z 17 lutego 2009 r., I UZ 36/08, OSNP 2010 nr 19-20, poz. 250; z 2 października 2009 r., II UZ 27/09, LEX nr 583820; z 3 marca 2011 r., II UZ 5/11, LEX nr 846582; z 18 lutego 2016 r., II UZ 47/15, LEX nr 2288943). Podobnie w postanowieniu z 23 stycznia 2012 r., II UZ 84/11 (LEX nr 1163332) Sąd Najwyższy przyjął, że sprawy, w których ubezpieczeni kwestionują różne elementy składowe emerytury, np. podstawę wymiaru, staż ubezpieczeniowy, kwotę bazową czy przeliczniki, zmierzając do zwiększenia tego świadczenia, są sprawami o wysokość emerytury, a nie o jej przyznanie. Jeżeli prawo do emerytury nie jest kwestionowane w postępowaniu sądowym, w którym chodzi o wysokość tego świadczenia, to o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia określona w art. 398² § 1 k.p.c.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot sporu wyznaczany jest w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, od której wniesiono odwołanie do sądu, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania

od decyzji organu rentowego do sądu (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2007 r., II UZ 30/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 54).

W rozpoznawanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z 15 kwietnia 2016 r. przyznał ubezpieczonej D. M. prawo do emerytury od 30 marca 2016 r. (od daty nabycia uprawnień emerytalnych), ustalając wysokość świadczenia na kwotę 1.992,13 zł i odmawiając uwzględnienia w obliczeniach rekompensaty za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Po dostarczeniu przez wnioskodawczynię dodatkowych dowodów, organ rentowy decyzją z 18 lipca 2016 r. stwierdził, że przedłożona dokumentacja nie powoduje zmiany wysokości emerytury i uwzględnienia spornej rekompensaty. Od tej decyzji D. M. wniosła odwołanie, domagając się przyznania jej emerytury wraz ze sporną rekompensatą. Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z 17 stycznia 2017 r. oddalił odwołanie ubezpieczonej, a Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 27 sierpnia 2020 r. oddalił jej apelację od orzeczenia pierwszoinstancyjnego.

Skarżącej przyznano zatem emeryturę i w tym zakresie nie było sporu między stronami. Odwołanie wniesiono od decyzji organu rentowego dotyczącej wysokości tego świadczenia, ustalonej z pominięcia prawa do rekompensaty, o jakiej mowa w art. 21-23 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm., dalej jako ustawa o emeryturach pomostowych). Prawa do rekompensaty odmówiono wobec niewykazania przez wnioskodawczynię wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Przedmiot sprawy nie dotyczył zatem przyznania emerytury.

Będąca przedmiotem niniejszej sprawy rekompensata, zgodnie z jej ustawową definicją zawartą w art. 2 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych jest odszkodowaniem za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej. W świetle art. 23 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych, rekompensata ta jest przyznawana w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w art. 173 i art. 174 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2021 r., poz. 266), nie stanowi zatem sama w sobie

samoistnego świadczenia pieniężnego. W razie spełniania przez ubezpieczonego przesłanek do jej nabycia, jest doliczana do kapitału początkowego i łącznie z tym kapitałem podlega waloryzacji, a w efekcie powiększa podstawę obliczenia emerytury. Sprawa o rekompensatę nie jest jednak sprawą o kapitał początkowy, tylko o "odszkodowanie" zwiększające wysokość emerytury ze względu na wartość liczoną podobnie do kapitału początkowego. Uprawnia to do stwierdzenia, że spór w sprawie o rekompensatę sprowadza się w istocie do zwiększenia emerytury z tytułu prawa do rekompensaty, dotyczy zatem wysokości emerytury, a nie prawa do emerytury (postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 marca 2019 r., I UZ 4/19, LEX 2633603 i z 15 lipca 2020 r., II UZ 5/20, LEX nr 3151533).

Skoro rozpoznawana sprawa jest sprawą o prawa majątkowe, to wymagało to oznaczenia wartości przedmiotu sporu w spełniającym rolę pozwu odwołaniu od decyzji organu rentowego (art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji (art. 368 § 2 k.p.c.) i w skardze kasacyjnej (art. 398⁴ § 3 k.p.c.).

Swoboda, z jaką strona skarżąca określa wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej, aktywuje obowiązek sądu drugiej instancji, do którego skarga ta została wniesiona, sprawdzenia tej wartości. Sąd drugiej instancji nie może bezkrytycznie przyjmować dowolnych twierdzeń o wartości przedmiotu zaskarżenia i w razie uzasadnionych wątpliwości powinien wezwać stronę do uzupełnienia skargi kasacyjnej przez skonkretyzowanie tej wartości, a następnie ocenić ją z punktu widzenia dopuszczalności skargi (postanowienia Sądu Najwyższego: z 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 291; z 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNAPiUS 2002 nr 12; poz. 294; z 25 października 2001 r., I PZ 78/01, OSNP 2003 nr 20, poz. 491; z 27 lutego 2002 r., I PKN 305/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 65; z 23 listopada 2007 r., II UZ 30/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 54; z 6 października 2009 r., II UZ 32/09; z 9 kwietnia 2009 r., II UZ 7/09 i z 10 lutego 2010 r., II UZ 55/09, niepublikowane). Wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez wnoszącego skargę kasacyjną nie jest jednak wiążąca dla oceny dopuszczalności skargi i podlega sprawdzeniu, zarówno przez sąd drugiej instancji, jak i przez Sąd Najwyższy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98; z 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97 i z 20 czerwca 1997 r., II CKN

245/97 - niepublikowane; z 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNAPiUS 2002 nr 11 i z 6 kwietnia 2007 r., II PZ 12/0, niepublikowane). Sądy te są nie tylko uprawnione, lecz wręcz zobowiązane do sprawdzenia - w razie wątpliwości - wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia, ponieważ od tej wartości zależy dopuszczalność skargi kasacyjnej. Sąd drugiej instancji może stwierdzić, a następnie ustalić i przyjąć w sposób wiążący, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest w rzeczywistości inna niż podana przez skarżącego. Nie jest to jednak formalne sprawdzanie wartości przedmiotu zaskarżenia (według reguł przewidzianych w art. 25 k.p.c.), lecz kontrola dopuszczalności nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim są skarga kasacyjna.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że art. 398² § 1 k.p.c. ma charakter bezwzględny i nie jest dopuszczalne dowolne, zależne wyłącznie od woli stron "oznaczenie" wartości przedmiotu zaskarżenia po to, ażeby uzyskać uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej w sprawie, w której skarga taka jest niedopuszczalna. Z tego względu badanie wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej ma na celu sprawdzenie, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na minimalną wartość zaskarżenia wymaganą przez art. 398² § 1 k.p.c., i nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu, o którym stanowią art. 25 i art. 26 k.p.c. O ile bowiem przepisy te wyrażają konieczność ustabilizowania w postępowaniu cywilnym wartości przedmiotu sporu na potrzeby określenia właściwości rzeczowej sądu i wysokości należnych opłat sądowych, o tyle gdy chodzi o określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na użytek ustalenia dopuszczalności skargi kasacyjnej potrzeba taka nie występuje, ważne jest natomiast, aby rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy podlegały jedynie te skargi kasacyjne, których dopuszczalność przewidują przepisy procesowe, a nie niewłaściwe określenie wartości przedmiotu sporu przez stronę. W rezultacie nawet brak sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w apelacji nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości podanej wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 marca 2018 r., II UZ 119/17, LEX nr 2456371 oraz z 5 sierpnia 2020 r., I PZ 3/20, LEX nr 3066725).

Jak wskazano wyżej, jeżeli przedmiotem sporu sądowego nie jest prawo do emerytury, tylko jej wysokość, to o zaskarżeniu skargą kasacyjną decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia obliczona na podstawie art. 22 k.p.c. Stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego przez organ rentowy, a wysokością świadczenia żadanego przez ubezpieczonego. Wynikający z tego przepisu sposób obliczenia wartości przedmiotu sporu (a w konsekwencji także przedmiotu zaskarżenia) w sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się dotyczy świadczeń jeszcze niewymagalnych i zależy od czasu trwania obowiązku świadczenia. Jeżeli jest to czas krótszy niż rok, to wartość przedmiotu sporu odpowiada sumie należnych świadczeń, a więc jej obliczenie nie zmienia założeń art. 21 k.p.c. Natomiast jeżeli okres świadczeń wynosi rok lub jest dłuższy niż rok, wówczas wartość przedmiotu sporu stanowi suma świadczeń przypadających tylko za rok, niezależnie od spodziewanego czasu trwania świadczeń. Wypada podkreślić, że wartość przedmiotu sporu i zaskarżenia ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. w odniesieniu do świadczeń przyszłych. Z kolei w odniesieniu do świadczeń zaległych oblicza się ją na podstawie art. 19 § 2 k.p.c. Wymagalne w chwili wnoszenia sprawy świadczenia za okres poprzedzający wniesienie pozwu (odwołania od decyzji organu rentowego) nie są bowiem świadczeniami powtarzającymi się i stanowią samoistnie roszczenie pieniężne w rozumieniu art. 19 § 2 k.p.c. Dlatego w sprawach o prawo do świadczeń powtarzających się, jeżeli żądanie pozwu obejmuje także świadczenia, które powinny być spełnione w czasie poprzedzającym jego wniesienie, wartość przedmiotu sporu oblicza się zgodnie z art. 21 k.p.c., zliczając należne już świadczenie oraz wartość przedmiotu sporu obliczoną dla świadczeń przyszłych w myśl art. 22 k.p.c. (orzeczenia Sądu Najwyższego: z 18 kwietnia 1958 r., CO 5/58, OSN 1958 nr 3, poz. 61 oraz z 15 stycznia 1981 r., III CZP 69/80, OSPiKA 1981 nr 5, poz. 80). Także w sporach o wysokość pobieranych świadczeń emerytalnych trzeba dokonać rozróżnienia na kwotę zaległą (art. 19 § 2 k.p.c.) oraz wartość świadczeń przyszłych (art. 22 k.p.c.), czyniąc zadość wykładni przedstawionej w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 18 października 2012 r., III UZP 3/12 (OSNP 2013 nr 9-10, poz. 112), zgodnie z którą w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiotem jest zmiana wysokości świadczenia powtarzającego się, wartość

przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zdanie pierwsze i drugie k.p.c.) ustala się na podstawie art. 22 k.p.c. w odniesieniu do świadczeń przyszłych, a w odniesieniu do świadczeń zaległych na podstawie art. 19 § 1 k.p.c.

Wbrew zarzutom skarżącej, Sąd Apelacyjny prawidłowo zwrócił się do organu rentowego o wyliczenie hipotetycznej wysokości emerytury wnioskodawczyni z uwzględnieniem kwoty spornej rekompensaty od daty nabycia prawa do świadczenia (skoro skarżąca już we wniosku emerytalnym domagała się takiego obliczenia) i zestawienia tak ustalonej wysokości emerytury z kwotą świadczenia pobieranego przez ubezpieczoną. W odpowiedzi uzyskał od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zarówno informację o kwocie hipotetycznej emerytury odwołującej się z uwzględnieniem rekompensaty, jak i informację o sposobie jej wyliczenia oraz różnicy między dochodzoną a wypłacaną skarżącą kwotą świadczenia. W takiej sytuacji Sąd, jak również strona, były w stanie zweryfikować prawidłowość wyliczeń organu rentowego. Pełnomocnik skarżącej nie podniósł jednak w uzasadnieniu zażalenia żadnych konkretnych zarzutów w tym zakresie, poza ogólnikowym zakwestionowaniem wysokości kapitału początkowego wskazanego w decyzjach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 23 marca i 18 lipca 2016 r. Również w powoływanym w zażaleniu piśmie procesowym z 16 kwietnia 2021 r. ograniczył się do zadania pytania o to, dlaczego nie ustalono wartości przedmiotu zaskarżenia na datę wniesienia skargi kasacyjnej. Sugerowany przez skarżącą sposób ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia pozostaje jednak w sprzeczności w powołanymi wyżej przepisami regulującymi tę problematykę, skoro wartość przedmiotu sporu (z którym skorelowana jest wartość przedmiotu zaskarżenia) ustala się na dzień wniesienia pozwu (odwołania od decyzji organu rentowego).

Zważywszy, że ustalona przez Sąd Apelacyjny wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego jest niższa od 10.000 zł, skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Wobec prawidłowości zaskarżonego postanowienia, Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398² § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.